

संस्कृत-अधिकार्यम्

कक्षा- अष्टमी

प्रथम सत्रम्

रि सू

1. रुचिरा भाग - 3
2. संस्कृत व्याकरणम् (मणिका)

1. सुभाषितानि
2. बिलस्य वाणी न कदापि मे श्रुता
3. भगवदज्जुकम्
4. सदैव पुरतो निधेहि चरणम्
5. धम धमनं पापे पुण्यम्
6. प्रेमलस्य प्रेमल्याश्च कथा
7. जलवाहिनी

व्य

1. वर्णाच्चारणस्थानम्
2. वण विच्छेदः
3. सन्धि (स्वर)
4. शब्दरूपाणि
5. धातुरूपाणि
6. प्रत्ययः
7. अव्ययः
8. संख्याज्ञानम्
9. चित्रवणनम्
10. औपचारिक पत्रम्
11. पर्यायवाची शब्दाः
12. समानार्थक पदानि
13. कारकः (सामान्यज्ञानम्)

द्वे त्र

1. संसारसागरस्य नायकः
2. सप्तभगिन्यः
3. अशोकवनिका

4. सावित्रीबाई फुले
5. कः रक्षतिः कः रक्षितः
6. हिमालयः
7. आयभटः
8. प्रहेलिका

व्य

1. शब्दरूपाणि
2. धातुरूपाणि
3. प्रत्यय
4. अव्यय –वाक्य प्रयोगेण
5. कारक –उपपद विभक्तिः
6. चित्रवर्णनम्
7. अनुच्छेद लेखनम्
8. पत्र लेखनम् (औपचारिक)
9. उपसर्गः
10. संख्या

प्रथम सत्रस्य पाठाः

1. बिलस्य वाणी न कदापि मे श्रुता
2. सदैव पुरतो निधेहि चरणम्

- (1) अकारान्त-आकारान्त, इकारान्त- शब्दानां सग्रहं कृत्वा शब्दकोषस्य निर्माणं कुरुत ।
- (2) 'जलस्य जीवने महत्त्वं' इति विषये चित्र-निर्माणं कृत्वा संस्कृते पञ्चावाक्यानि लिखत ।
- (3) 'मातृदिवस-उपलक्ष्ये' मातृ शब्दस्य विभिन्न विभक्तीनां प्रयोगं कुर्वन् एव पञ्चावाक्यानि लिखत ।
- (4) 'विद्यायाः महत्त्वं' इति विषयमधिकृत्य श्लोकानां संकलनं कृत्वा स्वपुस्तिकायाम्

लिखत ।

(5) वृक्षं 'वनस्पतिः' कथ्यते? किमर्थम् 'परोपकाराय फलन्ति वृक्षाः' स्पष्टं कुरुत ।

(6) 'प्रकृतेः महत्वं' विषये स्वरचित कविता चित्रेण सहित लिखत ।

